אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תרסד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ז שבט תרע"ד - יפו
נמען: הברון אדמונד דה רוטשילד

בשליחות קהילת קייב והרב אהרונסון, הרב קוק מבקש מהברון לבסס את מצבו של מנדל ביליס, 'קרבן בעד האומה', שעלה לארץ באמצעים מועטים אחרי שנאלץ לעזוב את קייב מחשש 'המאה השחורה'. ביליס ישר ואוהב עבודה.

עיקרי הדברים

- בקשה לביליס.
- 'קרבן בעד האומה'.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ז שבט תרע"ד[4]

הדרת הוד אדוננו הברון עדמונד רותשילד [הברון אדמונד דה רוטשילד, "הנדיב הידוע", תומך המושבות בארץ ישראל] נ"י[5], ברכה וכבוד בלי די.

אדוננו הנשא והמרומם,

הנני מוכרח לפנות אל הדרת כבודך בבקשה, אשר נשלחתי מאת העדה הידועה בישראל, קיוב, ע"פ[6] תלגרם של הרב אהרנזון [הרב שלמה אהרנזון, רבה של קייב, ולימים רבה הראשי של תל אביב] משם. זאת העיר אשר סבלה הרבה מהעלילה הידועה, אשר שונאי ישראל ברוסיה עוללוה על עמנו, ולקרבן נפל האיש הידוע בשמו מנדיל ביליס, [מנחם מנדל ביליס, יהודי מקייב שהואשם בעלילת דם וזוכה במשפטו בחשוון תרע"ד] זה האומלל אשר נענה זמן רב במאסר קשה, ואחרי אשר יצא חפשי, וצדקו, יחד עם הצדק של אומתנו, נתגלה, הנה הוא עדיין במצב של סכנה מפני בעלי "המאה השחורה" [ארגונים לאומניים אנטישמיים ברוסיה הצארית] שונאינו בנפש, ועל כן הוכרח לעזוב את עיר מגורו קיוב, ואת משרתו אשר ממנה התפרנס בעמלו בכבוד, ובא לארץ ישראל באמצעים פעוטים. וכאשר האומלל, מר ביליס הנזכר, נפל לקרבן בעד האומה כולה, ורדיפות שונאי עמנו בכלל הם, הם אשר מררו את חייו והרסו את מצבה מציעים אנשים הגונים, וביניהם הרב אהרנזון הנזכר מקיוב, שנבקש מחסד הוד מעלת הברון שיחיה, שיפנה ברב חסדו אל העלוב הזה, ויצוה בטובו לכונן את מצב משפחתו, בשבתו בארץ ישראל, והאיש ישר הוא ואוהב עבודה ורוצה לעבוד.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
5 נ"י - נרו יאיר
6 ע"פ - על פי

נקוה שחסד הוד הברון יסמכהו, לצוות לפקידיו לבסס את המצב של האומלל הלאומי שלנו, למען לא יהיה מוכרח לעזוב את ארץ ישראל, אחרי אשר בא לקבוע מושבו בה, ע"י[7] קולוניזציון. זאת היא, אדוננו הברון, הצעת שליחותי, שאני מוסרה לפני הוד כבודו, בשם שולחי, והנני בזה משתחוה מרחוק בהודאה ליפעת כבודו וחותם בברכה,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

7 ע"י - על ידי